

پیام انجمن سراسری حقوقدانان افغانستان

بنا م فداوند مق و عدالت

هموطنان گرامی !

روز های (۲۰) و (۲۱) فبروری به ابتکار سازمان ملل متحد و سازمان یونسکو هم به عنوان :

«روز جهانی عدالت اجتماعی»

و «روز جهانی زبان مادری»

گرامی داشته می شود.

این روزها یادآور حق بنیادین هر انسان برای کرامت، عدالت، فرصت های برابر و حفاظت از هویت فرهنگی و زبانی است و تعهد دولت ها و جامعه جهانی را برای مقابله با فقر، تبعیض و نابرابری یادآوری می کند. عدالت، جوهر تاریخ بشر است و عدالت اجتماعی، رکن اساسی صلح پایدار، ثبات اجتماعی و انسجام ملی به شمار می رود. بر اساس اعلامیه جهانی حقوق بشر، هر فرد حق دارد از سطحی از زندگی شایسته، شامل خوراک، مسکن، مراقبت صحی و آموزش برخوردار باشد.

میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دولت ها را موظف می سازد عدالت اجتماعی را با تضمین حق :

کار، آموزش، امنیت اجتماعی و مشارکت فعال شهروندان محقق سازند. افزون بر این، کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان، بر برابری جنسیتی و دسترسی برابر زنان به آموزش، کار و مشارکت عمومی تأکید دارد.

افغانستان کشور ، کثیر القومی و با تنوع غنی زبانی و فرهنگی است ، که هر کدام بخش از باغ بزرگ ملت لایتجزای افغانستان است .

صحبت و انکشاف زبان مادری نه تنها حق فرهنگی و هویتی است، بلکه پیش شرط عدالت اجتماعی، تساوی حقوق و مشارکت کامل شهروندان در زندگی اجتماعی و سیاسی محسوب می‌شود.

که در اسناد حقوقی آنی سازمان ملل متحد نیز مسجل گردیده است :

اعلامیه حقوق اشخاص متعلق به اقلیت‌های ملی زبانی، قومی، مذهبی و زبانی (۱۹۹۲ م)

کنوانسیون حقوق کودک (در زمینه حق آموزش به زبان مادری در مراحل ابتدایی - ۱۹۸۹ م)

متأسفانه، احوال نا هنجار کنونی کشور : فقر گسترده، بیکاری فراگیر، فروپاشی نظام حمایت اجتماعی و خدمات عمومی، محرومیت دختران و زنان از آموزش و حذف نظام‌مند گروه‌های قومی و زبانی از عرصه عمومی، نمونه‌هایی بارز از نقض عدالت اجتماعی و حقوق بنیادین شهروندان افغانستان است.

این مصیبت با سیطره ذهنیت تکفیری، در سایه استبداد خشن شخص‌محور رهبر طالبان، و فقدان حکومت مشروع و پاسخگو، تهدیدی مستقیم برای صلح، ثبات و انسجام ملی به شمار می‌رود.

فشار بر زبان‌ها و محدودسازی آنها، نه تنها حقوق فرهنگی و آموزشی را نقض می‌کند، بلکه بی‌عدالتی و نابرابری اجتماعی و اقتصادی را عمیق‌تر می‌سازد.

عدالت اجتماعی و احترام به زبان‌های مادری در افغانستان بر سه رکن بنیادین استوار است:

۱- برابری فرصت‌ها:

تضمین دسترسی برابر همه اقوام و زبان‌ها به آموزش، کار و مشارکت اجتماعی

۲- توزیع عادلانه منابع:

کاهش فقر، حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر و تضمین رفاه اجتماعی

۳- حاکمیت قانون و پاسخگویی حاکمیت :

رعایت حقوق بشر، حفاظت از هویت فرهنگی و زبانی

تجربه تاریخی نشان داده است که بدون عدالت اجتماعی، احترام به زبان‌های مادری و پاسخگویی قدرت سیاسی، شکاف‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عمیق‌تر می‌شوند و محرومیت، تنش و بی‌ثباتی پایدار تقویت می‌گردد.

عدالت اجتماعی و حق استفاده و انکشاف زبان‌های مادری تنها در یک چارچوب یک حکومت مشروع و پاسخگو قابل تحقق است.

در این روز جهانی :

عدالت اجتماعی و زبان مادری

انجمن سراسری حقوق‌دانان افغانستان تأکید می‌کند:

- مبارزه با فقر و تضمین آموزش و مشارکت برابر برای تمام گروه‌های قومی و زبانی، به ویژه زنان و دختران، در صدر اولویت‌ها باشد .

- زبان‌های مادری باید در آموزش، رسانه و زندگی عمومی به رسمیت شناخته شوند و هرگونه تبعیض زبانی پایان یابد .

- دولت‌ها و جامعه جهانی موظف‌اند نهادهای پاسخگو و مشروع را بازسازی و عدالت اجتماعی، تساوی حقوق و احترام به تنوع قومی و زبانی را محقق سازند.

- عدالت اجتماعی و احترام به زبان‌های مادری، پیش‌شرط صلح پایدار، توسعه انسانی و مشروعیت هر نظام سیاسی در افغانستان است.

هم‌وطنان گرامی، عدالت اجتماعی، احترام به زبان‌های مادری و تساوی حقوق، نه شعار و نه آرمان دست‌نیافتنی، بلکه تعهدی حقوقی، اخلاقی و سیاسی است.

«روز جهانی عدالت اجتماعی»
و «روز جهانی زبان مادری»

یادآور این حقیقت است که افغانستان تنها زمانی مسیر توسعه، صلح و ثبات را طی خواهد کرد که عدالت اجتماعی، تساوی حقوق و حق تمام زبان‌ها به صورت واقعی، فراگیر و پاسخگو برقرار باشد .

بیاد داشته باشیم که :

هیچ حاکمیت سیاسی بدون عدالت اجتماعی و احترام به تنوع زبانی و قومی نمی‌تواند مشروعیت کسب کند.

افغانستان تجزیه ناپذیر ، خانه مشترک تمام اقوام و زبان‌ها و پیروان مذاهب مختلف است .
و موجودیت آن بقول شاه امان اله فقید ، در گرو ، وحدت ملی آن است .

با حرمت

هیات اجراییه انجمن

میرعبدالواحد سادات